

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE 2022

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

Uvod	2
Analiza vprašalnika za ravnatelje	2
1-4 Osnovni podatki (šifra šole, gimnazijski program, število oddelkov v četrtem letniku, število oddelkov maturitetnega tečaja)	2
5 Mnenja ravnateljev o splošni maturi	3
6 Znanje dijakov	8
7 Izvedba splošne mature	11
Poročilo o izvedbi splošne mature	15
8 Ocena posredovanih informacij	15
9 Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in ustanovami	17
10 Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov	18
11 Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	22
12 Pritožbe in ugovori	22
13 Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami	23
Sklep	26
Priloga 1: Anketni vprašalnik za ravnatelje – poročilo o izvedbi splošne mature 2022	29

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje je namenjen ugotavljanju stališč ravnateljev do splošne mature, odkrivanju težav in nejasnosti pri njeni izvedbi in pridobivanju predlogov za njeno izboljšanje. V vprašalnik je vključeno tudi poročilo o splošni maturi.

Vprašalnik smo v septembru 2022 ob razglasitvi rezultatov jesenskega izpitnega roka splošne mature 2022 objavili na spletni strani Rica. Izpolnjevale so ga tiste izobraževalne ustanove, ki so izvajale splošno maturo 2022. Anketiranje je potekalo elektronsko, do 29. septembra.

Analiza vprašalnika za ravnatelje s poročilom o izvedbi splošne mature je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, posamezne analize pa so prikazane v razpredelnični ali grafični obliki.

Komentarji anketiranih so navedeni dobesečno in zaradi avtentičnosti sporočil niso lektorirani.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE

1-4 Osnovni podatki

- 1 Šifra šole
- 2 Vrsta gimnazije
- 3 Število oddelkov v 4. letniku gimnazijskega izobraževalnega programa
- 4 Število oddelkov maturitetnega tečaja

V šolskem letu 2021/2022 je splošno maturo izvajalo 83 organizacij, na anketni vprašalnik pa jih je odgovorilo 82 oziroma 98,8 % (leta 2021: 98,8 %). Po vrsti izobraževalnega programa so bile to splošne gimnazije (49), strokovne gimnazije (23) ter organizacije, ki združujejo splošne in strokovne gimnazije (10).

Preglednica 1: Osnovni podatki

Vrsta gimnazije	Število gimnazij	Število oddelkov v 4. letniku	Število oddelkov maturitetnega tečaja
Splošna gimnazija	49	154	11
Strokovna gimnazija	23	42	4
Oboje*	10	49	3
Drugo	0	0	0
Skupaj	82	245	18

* Oboje: splošna in strokovna gimnazija

5 Mnenja ravnateljev o splošni maturi

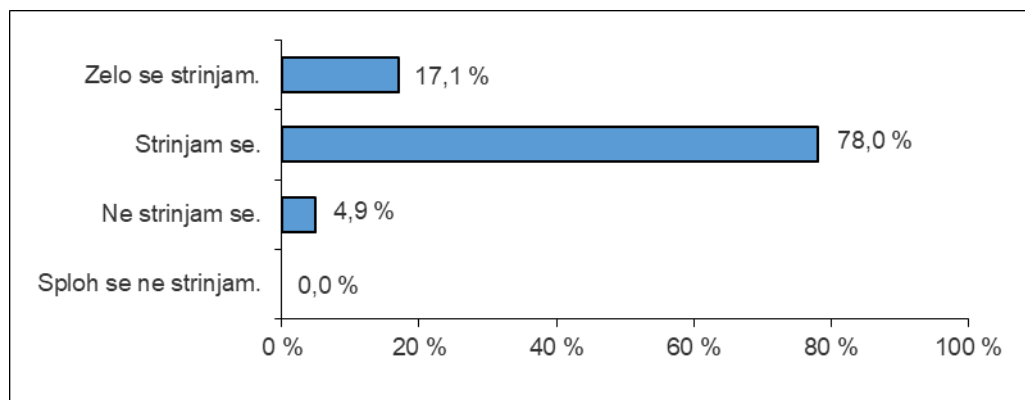
Ocenite strinjanje s trditvami o splošni maturi.

- 5.1 *Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.*
- 5.2 *Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.*
- 5.3 *Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.*
- 5.4 *V zbornici sta se okrepila sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.*
- 5.5 *Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.*
- 5.6 *Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.*
- 5.7 *Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.*

Možni odgovori:

Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

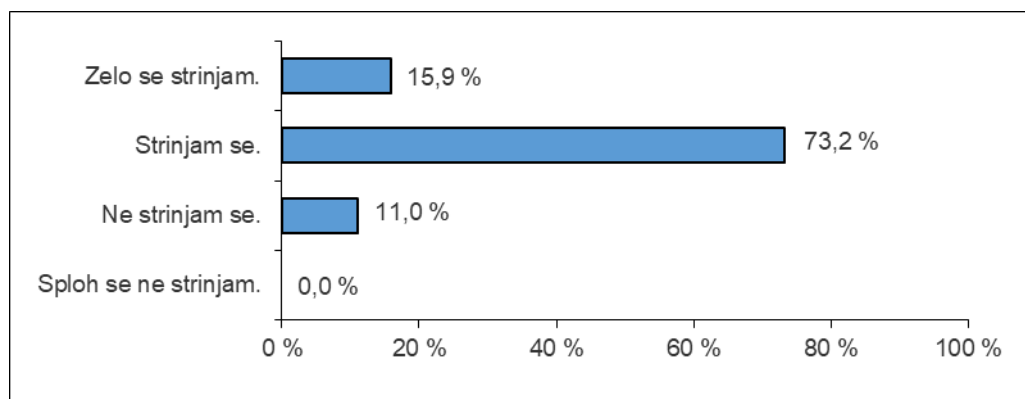
5.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.

Število odgovorov: 82.

Odgovora *Zelo se strinjam. / Strinjam se.*: 95,1 % (leta 2021: 96,3 %).

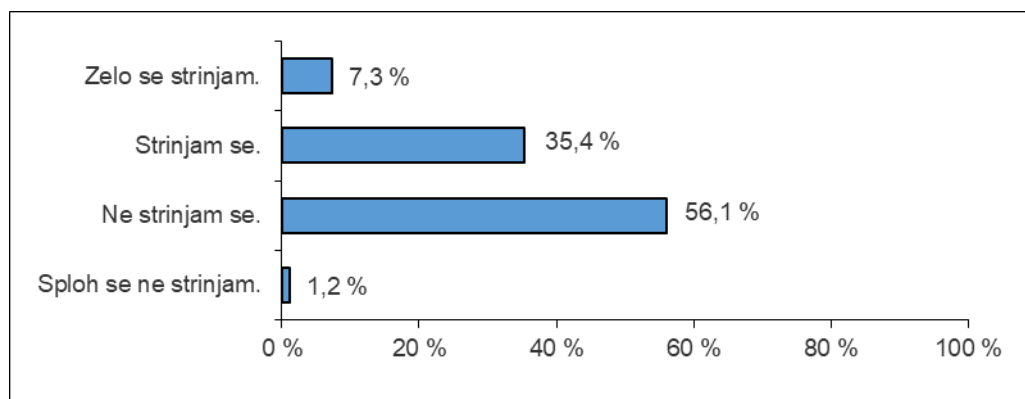
5.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.

Število odgovorov: 82.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 89,0 % (leta 2021: 87,8 %).

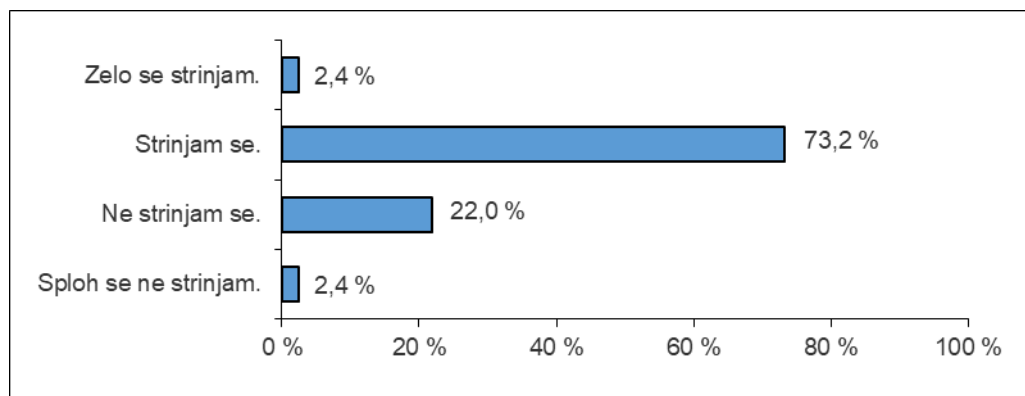
5.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.

Število odgovorov: 82.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 42,7 % (leta 2021: 43,9 %).

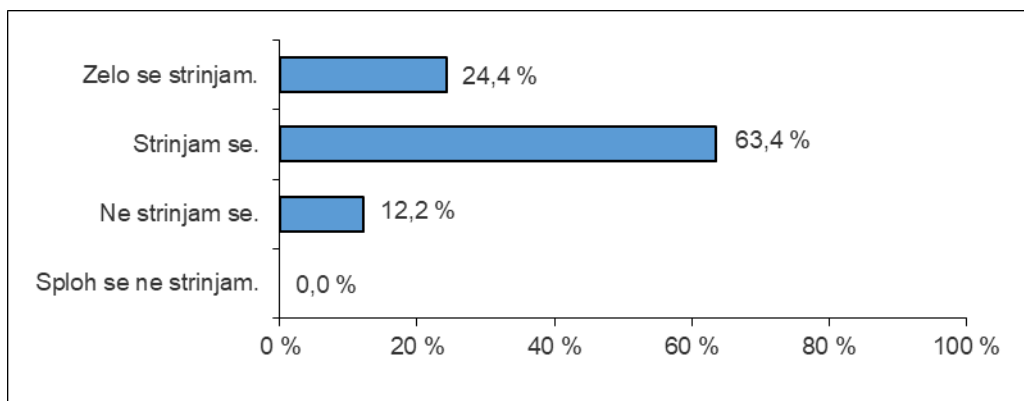
5.4 V zbornici sta se okrepila sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.

Število odgovorov: 82.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 75,6 % (leta 2021: 79,3 %).

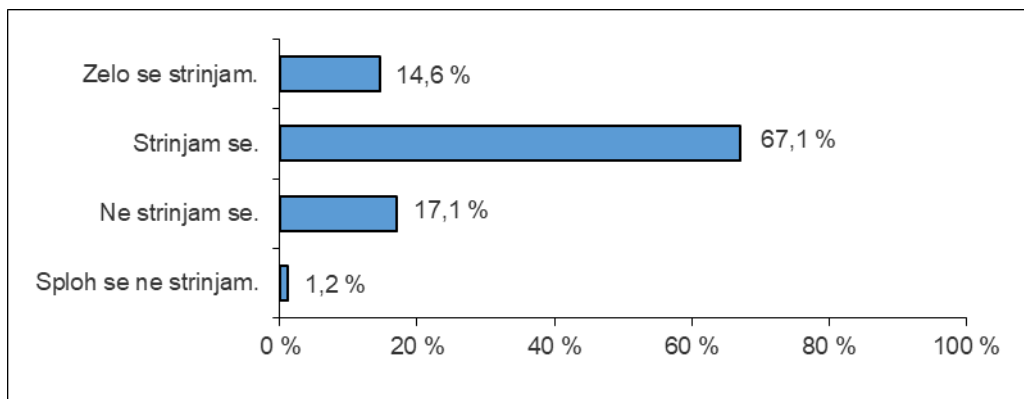
5.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.

Število odgovorov: 82.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 87,8 % (leta 2021: 92,7 %).

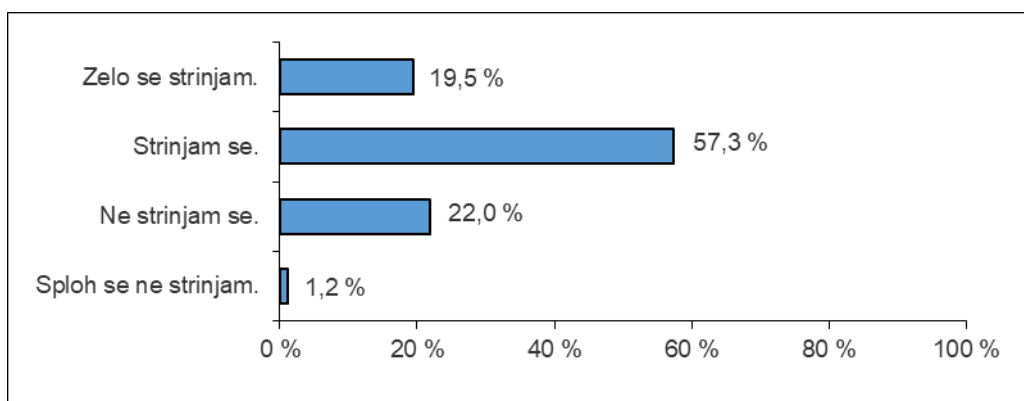
5.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.

Število odgovorov: 82.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 81,7 % (leta 2021: 85,4 %).

5.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Število odgovorov: 82.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 76,8 % (leta 2021: 73,2 %).

Ocenite strinjanje z vzroki za vznemirjenost dijakov zaradi splošne mature.

5.8.1 Prezahtevna izpitna snov

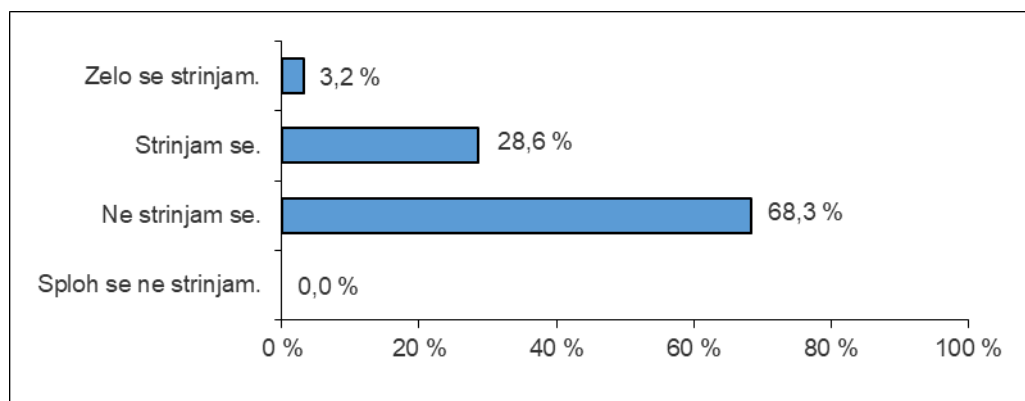
5.8.2 Preobsežna izpitna snov

5.8.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov

5.8.4 Zaradi vpisa na univerzo

V nadaljevanju (trditve od 5.8.1 do 5.8.4) so bili v analizo pri vprašanju o vzrokih za vznemirjenost dijakov vključeni samo tisti ravnatelji, ki so pri trditvi 5.7 izbrali *Zelo se strinjam* oziroma *Strinjam se* (63 ravnateljev; 76,8 %). Štirje vzroki (od 5.8.1 do 5.8.4) so bili ravnateljem ponujeni na izbiro, lahko pa so zapisali tudi druge.

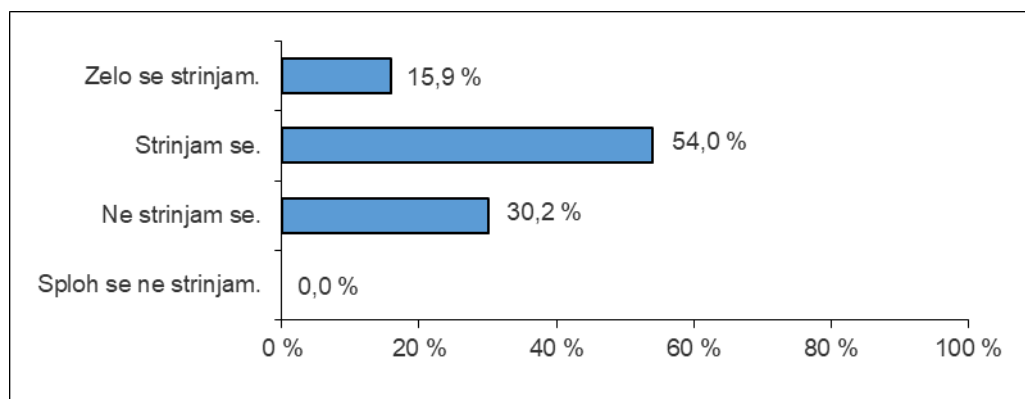
5.8.1 Prezahtevna izpitna snov

Število odgovorov: 63.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 31,7 % (leta 2021: 20,0 %).

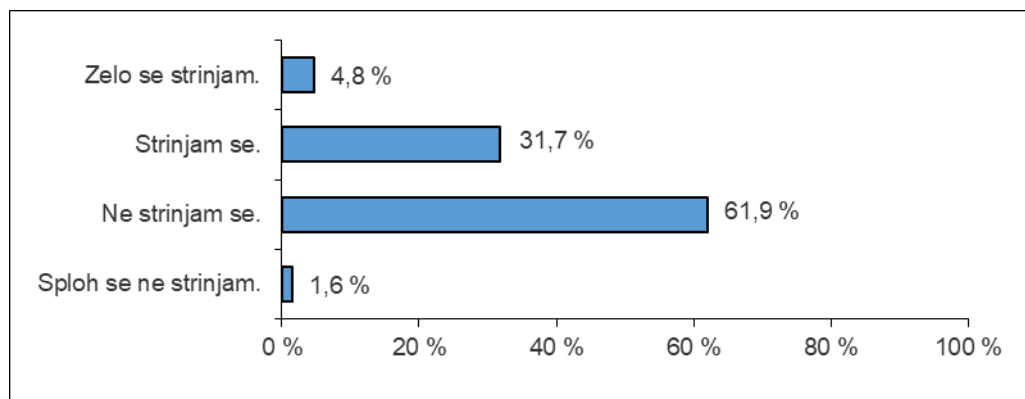
5.8.2 Preobsežna izpitna snov

Število odgovorov: 63.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 69,8 % (leta 2021: 46,7 %).

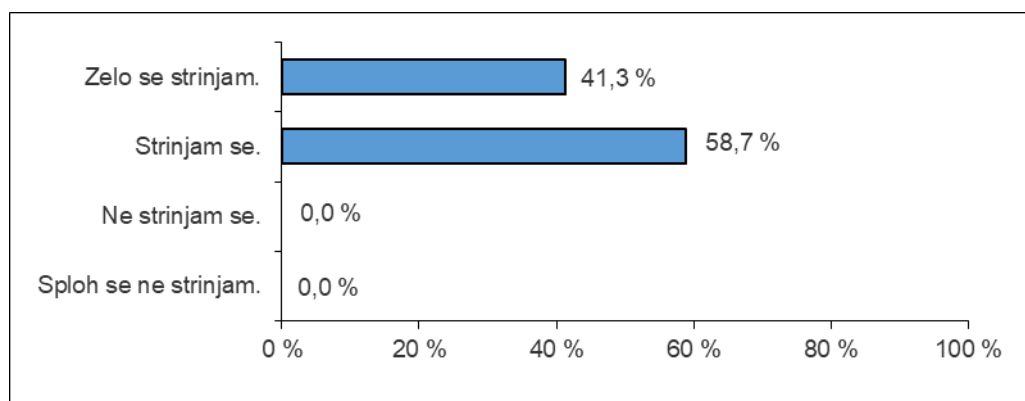
5.8.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov

Število odgovorov: 63.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 36,5 % (leta 2021: 51,7 %).

5.8.4 Zaradi vpisa na univerzo

Število odgovorov: 63.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 100,0 % (leta 2021: 98,3 %).

Pet ravnateljev je navedlo tudi druge vzroke za vznemirjenost dijakov (preglednica 8.7.5).

Preglednica 8.7.5: Drugi vzroki za vznemirjenost dijakov

Brez predlogov (77)
<i>Zaradi »izpada« pouka oziroma drugačnega načina dela in negotovosti situacije zaradi razmer, povezanih s covidom.</i>
<i>Vznemirjenost sovpada z vpisnimi pogoji.</i>
<i>Vpis na fakulteto in omejitve.</i>
<i>Matura deluje stresno – enkrat, v slabšem primeru dvakrat v enem šolskem letu. Ne predvideva slabega počutja, glavobola itd. To pa včasih vpliva, morda tudi odločilno, na rezultat.</i>
<i>Glede zahtevnosti se strinjam, da so nekatera poglavja pri nekaterih predmetih (matematika) prezahtevna.</i>

6 Znanje dijakov

6.1 Kako ocenjujete znanje, ki ga je pridobila letošnja generacija dijakov v primerjavi s preteklimi leti zaradi prilagojenega načina šolanja kot posledice epidemije covid-19?

- Dijaki so pridobili bistveno manj znanja.
- Dijaki so pridobili nekoliko manj znanja.
- Dijaki so pridobili enako znanje.
- Dijaki so pridobili več znanja.
- Drugo (zapišite).

6.2 Če želite, lahko pojasnite svojo izbiro.

Zaradi epidemije covid-19 so imeli dijaki v šolskem letu 2021/2022 prilagojen način šolanja, zato smo želeli izvedeti, kako ravnatelji ocenjujejo znanje, ki so ga pridobili letošnji dijaki v primerjavi z generacijami iz preteklih let. V **preglednici 6.1** so zaradi primerjave zapisani tudi deleži odgovorov v preteklih dveh letih, čeprav je bilo takrat vprašanje nekoliko drugače¹.

Največ ravnateljev je odgovorilo, da so dijaki pridobili nekoliko manj znanja (56,1 %), druga izbira je bila, da so dijaki pridobili enako znanje (25,6 %) in tretja, da so dijaki pridobili bistveno manj znanja (8,5 %). Samo dva ravnatelja (2,4 %) sta izbrala odgovor, da so dijaki pridobili več znanja. Šest ravnateljev (7,3 %) pa je izbralo »Drugo« in od teh jih je pet pojasnilo svojo izbiro.

Preglednica 6.1: Kako ocenjujete znanje, ki ga je pridobila letošnja generacija dijakov v primerjavi s preteklimi leti zaradi prilagojenega načina šolanja kot posledice epidemije covid-19?

	Število 2022	Odstotek 2022	Odstotek 2021	Odstotek 2020
Dijaki so pridobili bistveno manj znanja.	7	8,5 %	8,5 %	9,5 %
Dijaki so pridobili nekoliko manj znanja.	46	56,1 %	75,6 %	58,3 %
Dijaki so pridobili enako znanje.	21	25,6 %	15,9 %	28,6 %
Dijaki so pridobili več znanja.	2	2,4 %	0,0 %	0,0 %
Drugo.	6	7,3 %	0,0 %	0,0 %
SKUPAJ	82	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Drugo (5 ravnateljev)

Količina znanja je enaka, vendar sta vsebina in kakovost znanja drugačna. Ko je bilo treba, smo z delom na daljavo začeli takoj – ni bilo »izgubljenega časa«. Res pa je, da dijaki pri delu na daljavo pridobivajo druge veščine kot pri pouku v živo in vendarle nekoliko drugačno znanje. Če bi pa primerjal rezultate letošnje mature z rezultati prejšnjih let pred covidom, pa so letošnji rezultati izjemni – vsaj pri nas. Kaj to pomeni, pa je že druga zgodba.

Nekoliko več znanja. Slabo zastavljena lestvica vprašalnika. Pravilneje bi bilo: bistveno manj, nekoliko manj, enako, nekoliko več, bistveno več.

¹ Kako ocenjujete znanje, ki so ga dijaki v letošnjem letu pridobili v mesecih pouka na daljavo v primerjavi s preteklimi leti?

<i>Teoretičnega znanja je enako, praktičnega je manj.</i>
<i>Težko je posploševati, pridobljeno znanje je odvisno od posameznika.</i>
<i>Več je drugačnega znanja.</i>

Anketirani so lahko svojo izbiro tudi utemeljili (**preglednica 6.2**).

Preglednica 6.2: Utemeljitev ravnateljev

<i>Dijaki so pridobili nekoliko manj znanja.</i>
<i>Posledica dela na daljavo v zadnjih dveh letih.</i>
<i>Predvsem gre za slabšo učno kondicijo, vztrajnost in motivacijo.</i>
<i>Pri pouku na daljavo je zmanjkalo časa za poglobljanje in širjenje snovi.</i>
<i>Dijaki so pridobili enako znanje.</i>
<i>Ni problem v znanju, temveč v preobsežnih nalogah – premalo časa za reševanje; covid bo kasneje pokazal količino neznanja – letos?</i>
<i>Dijaki so pridobili več znanja.</i>
<i>Pouk v šoli je bistveno kakovostnejši kot pouk na daljavo, še posebej za dijake z nižjimi učnimi in organizacijskimi zmožnostmi.</i>

6.3 Ocenite strinjanje z naslednjimi trditvami.

- *Maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje dijakov.*
- *Več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 je **slabo** vplivalo na učno kondicijo dijakov.*
- *Več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 je **slabo** vplivalo na psihično počutje dijakov.*

Možni odgovori:

Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Niti se strinjam niti se ne strinjam. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

Vprašanje 6.3 so sestavljale tri trditve, pri katerih so ravnatelji izbirali med petimi ponujenimi odgovori (**preglednice 6.3**). Odgovori so pri interpretaciji združeni v tri kategorije: strinjanje (odgovora: *Zelo se strinjam. / Strinjam se.*), nestrinjanje (odgovora: *Sploh se ne strinjam. / Ne strinjam se.*), neopredeljeno (odgovor *Niti se strinjam niti se ne strinjam.*). Prva trditev je bila v vprašalnik vključena že lani, drugo in tretjo pa smo letos nekoliko preoblikovali².

² Druga trditev leta 2021: Delo na daljavo je **slabo** vplivalo na učno kondicijo dijakov.
Tretja trditev leta 2021: Delo na daljavo je **slabo** vplivalo na psihično počutje dijakov.

S trditvijo, da maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje dijakov, se je strinjalo 78,0 % ravnateljev (leta 2021: 62,2 %), 17,1 % je bilo neopredeljenih (leta 2021: 28,0 %), 4,9 % pa se jih s trditvijo ni strinjalo (leta 2021: 9,8 %).

Preglednice 6.3:

Maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje dijakov.

Odgovori	Število	Odstotek	Odstotek
Zelo se strinjam.	4	4,9 %	78,0 %
Strinjam se.	60	73,2 %	
Niti se strinjam, niti se ne strinjam.	14	17,1 %	17,1 %
Ne strinjam se.	4	4,9 %	4,9 %
Sploh se ne strinjam.	0	0 %	

S trditvijo, da je več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 **slabo** vplivalo na učno kondicijo dijakov, se jih je več strinjalo kot ne strinjalo (81,7 %; 4,9 %), neopredeljenih je bilo 13,4 %. Podobno so odgovarjali tudi na trditev, da je več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 **slabo** vplivalo na psihično počutje dijakov. Več se jih je strinjalo kot ne strinjalo (86,6 %; 1,2 %), neopredeljenih je bilo 12,2 %.

Več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 je **slabo** vplivalo na učno kondicijo dijakov.

Odgovori	Število	Odstotek	Odstotek
Zelo se strinjam.	18	22,0 %	81,7 %
Strinjam se.	49	59,8 %	
Niti se strinjam, niti se ne strinjam.	11	13,4 %	13,4 %
Ne strinjam se.	4	4,9 %	4,9 %
Sploh se ne strinjam.	0	0,0 %	

Več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 je **slabo** vplivalo na psihično počutje dijakov.

Odgovori	Število	Odstotek	Odstotek
Zelo se strinjam.	26	31,7 %	86,6 %
Strinjam se.	45	54,9 %	
Niti se strinjam, niti se ne strinjam.	10	12,2 %	12,2 %
Ne strinjam se.	1	1,2 %	1,2 %
Sploh se ne strinjam.	0	0,0 %	

7 Izvedba splošne mature

7.1 Navedite težave pri izvedbi splošne mature v letošnjem letu.

7.2 Katere ukrepe predlagate za izboljšanje splošne mature?

7.1 Težave pri izvedbi splošne mature v letošnjem letu (preglednica 7)

Na vprašanje o težavah pri izvedbi splošne mature je odgovorilo 12 ravnateljev od skupaj 82 (14,6 %; leta 2021: 13,4 %).

V letošnjem letu je bilo največ težav z večjim številom »zunanjih« kandidatov s posameznim izpitom splošne mature. Treba je bilo prilagajati celotno organizacijo dela na šoli. Tajniki ŠMK so morali poleg svojega rednega dela opraviti veliko več dodatnega dela (dogovarjanje s kandidati, vnos prijav, vpis ocen ...). Kandidati so se prijavili na izpit, vendar se ga niso udeležili. Posamične težave so bile: slaba kakovost zvočnih posnetkov za slušne dele pri tujih jezikih (predlog je, naj se zvočni posnetki testirajo na različnih predvajalnikih), preveč časa pred začetkom pisanja – od 8.30 do 9.00 (predlog je, naj bo začetek zbiranja dijakov v učilnicah ob 8.40), prekratko obdobje za ustne izpite, veliko število učilnic in nadzornih učiteljev za kandidate s posebnimi potrebami, ki imajo odobreno možnost ustavljanja slušnega posnetka, organizacijsko zahtevna izvedba splošne in poklicne mature na šoli, ki izvaja oba programa ter težavno izvajanje maturitetnih izpitov v času rednega pouka.

7.2 Ukrepi za izboljšanje splošne mature (preglednica 7)

Ukrepe za izboljšanje splošne mature je predlagalo 29 ravnateljev od skupaj 82 (35,4 %; leta 2021: 18,3 %).

Največ ravnateljev se zavzema za manj nadzornih učiteljev, tj. veljajo naj enaka določila kot v preteklih dveh letih – pri pisnem delu izpita naj bo prisoten en nadzorni učitelj v učilnicah od 15 dijakov, v komisijah za ustne dele izpita pa dva, ukine naj se zunanji nadzorni učitelj. Več ravnateljev je predlagalo prenovo splošne mature – zapisali so, naj se posodobijo predmetni izpitni katalogi, en je predlagal ukinitvev ustnega dela izpita iz matematike, drugi je izpostavil že dalj časa predlagane spremembe za ustne dele ter nivoje, ki še niso realizirane. Drugi posamični predlogi so bili: ukrepi zaradi velikega števila »zunanjih« kandidatov s posameznim izpitom splošne mature (matura naj bo kasneje, za tajnika ŠMK SM naj se uvede sistematizirana ura, za kandidate naj se uvedejo regijski centri), število ur za priprave v 4. letniku naj se po predmetih razporedi po sistemu točkovanja (1 točka za 35 ur v rednem delu pouka), ustni izpiti naj se izvedejo do sredine maja, ustni del izpita pri matematiki naj bo pred pisnim delom ali pa naj se ukine, razglasitev rezultatov za splošno maturo naj bo v istem času kot za poklicno maturo, zaradi možnosti vpisa na univerzitetne študije naj se uredi razmerje med splošno in poklicno maturo, fakultete naj ob maturitetnih izpitih uvedejo tudi sprejemne izpite.

Preglednica 7: Težave pri izvedbi splošne mature 2022 in predlogi za izboljšanje

7.1 Težave pri izvedbi splošne mature	7.2 Ukrepi za izboljšanje splošne mature
<i>Datum internega dela pri geografiji in zgodovini – teren, ekskurzija, je prezgodaj, že od 6. septembra, medtem, ko je rok za prijave drugih kandidatov tudi kasneje, 30. 9. To povzroča dodatno delo in navodila za naknadne kandidate.</i>	
<i>Doživeli smo električni mrk in zato imeli težave pri izvedbi slušnega dela pri pisnem delu izpita iz nemščine.</i>	
<i>Dva dijaka sta v času pisnih izpitov zbolela. Po sklepu DK SM sta lahko opravljala le manjkajoče dele, kar se nam zdi v redu. Drugih težav ni bilo.</i>	<i>Predlagam, da ostane po en nadzorni učitelj pri pisnih delih izpitov oz. dva, če je skupina kandidatov večja. Naj ostaneta tudi dva člana ŠIK razen v izjemnih primerih (enako kot je veljalo za lani in letos).</i>
<i>Kar nekaj težav smo imeli z zunanjimi kandidati, ki se niso pojavili na izpitu brez pojasnila za odsotnost. Kandidati s posebnimi potrebami, ki imajo možnost ustavljanja slušnega posnetka – letos smo jih imeli 5, kar pomeni 5 dodatnih učilnic. Če bo naslednje leto spet po starem (2 nadzorna učitelja), potem to pomeni 10 nadzornih učiteljev za 5 dijakov, kar je absurd.</i>	<i>Sistem, ki smo ga imeli pretekli dve leti – samo en nadzorni učitelj – se nam zdi ustrezen zaradi lažje organizacije dela na šoli v juniju (matura in pouk istočasno).</i>
<i>Ker na šoli izvajamo poklicno in splošno maturo, je to organizacijsko kar zahteven projekt.</i>	<i>Predlagam, da naj fakultete poleg mature uvedejo tudi sprejemne izpite in na podlagi teh ugotavljajo znanje, ki ga dijaki/kandidati potrebujejo za nadaljnje izobraževanje.</i>
<i>Malo dni je na voljo za ustne izpite.</i>	<i>Matura v celoti je potrebna prenove, tako vsebine katalogov znanj kot izvajanje mature.</i>
<i>Posebnih ukrepov ne predlagamo, problematično pa je izvajanje izpitov v času rednega pouka za ostale letnike.</i>	
<i>Preveč časa pred pričetkom pisanja (od 8.30 do 9.00).</i>	<i>Povrnitev začetka zbiranja dijakov v učilnicah na 8.40.</i>
<i>Preveč zunanjih kandidatov.</i>	<i>Problematika 5. predmeta ...</i>
<i>Težave so z dijaki, ki opravljajo dodatni predmet ob maturi. Letos smo jih na naši šoli imeli 100. Tajnik ŠMK SM je ob svojih 150 dijakih, za katere ima sistematizacijo ur, v bistvu opravil ogromno in zahtevno delo. Sploh, mnogo več kot z lastnimi dijaki, ker le-teh ni na šoli in je treba z njimi komunicirati drugače.</i>	<i>Predlagamo, da za tajnika ŠMK SM uvedemo sistematizirano uro na podlagi števila zunanjih dijakov preteklega leta, vendar glede na dejansko število vseh začetno prijavljenih, in ne na število opravljenih maturitetnih izpitov. Namreč, še preden se naredi odjava od mature, je treba prav tako komunicirati z dijakom, vnesti prijavo, vpisati ocene ... skratka, delo je bilo opravljeno! In, ločiti, pravično urediti sistem, ker obstajajo šole, ki imajo veliko zunanjih dijakov, in tiste, ki jih nimajo. Še bolje bi bilo uvesti regijske centre za dijake s petim predmetom.</i>
<i>Učitelji tujih jezikov opozarjajo na slabo kakovost zvočnih posnetkov slušnega dela.</i>	<i>Preveriti je treba, kako na različnih napravah delujejo datoteke (zvočni posnetki).</i>

Zaradi velikega števila dijakov drugih srednjih šol, ki opravljajo 5. predmet, je v času mature treba reorganizirati celotno delo na šoli.	Izvedba mature naj bo kasneje.
	Ali res mora biti splošna matura tudi ob sobotah? Je to res nekaj urgentnega?
	Da so vsi predmeti »enakovredni« na maturi, se nalaga različno število ur priprav v 4. letniku. Preveč za PSI, SOC, FIL, kar je nesmisel. Predlagam točko za 35 ur letno v rednem delu pouka: SLO in MAT naj imata 16 točk, prvi tuji jezik 12 točk, ZGO 8 točk, GEO, BIO, KEM in FIZ 6 točk, FIL in PSI po 2 točki ... Kandidat/-ka mora zbrati določeno število točk za izbor maturitetnih predmetov. Razen SLO (mogoče še ta za tujce in priseljence ne) bi morali biti vsi predmeti izbirni, saj že fakultete določajo, da mora kandidat na maturi izbrati npr. naravoslovni predmet.
	Kar se tiče organizacije mature, naj ostane tako, kot je bilo v zadnjih dveh letih – en nadzorni učitelj v razredu na pisnih izpitih, dvočlanska PIK na ustnih izpitih. Večje število učiteljev v razredih je nepotrebno, šolam z velikim številom maturantov pa predstavlja velik organizacijski problem, še posebej glede na veliko število KPP.
	Ni zunanjih nadzornih; en nadzorni v izpitnem prostoru z največ 15 kandidati pri istem predmetu/nivoju.
	Ohranitev manjšega števila nadzornih učiteljev v manjših učilnicah in manjše število članov šolskih izpitnih komisij.
	Po skoraj že 30 letih je treba globalno evalvirati maturo. O kakšnih zadevah se govori že leta (nivoji, ustni del ...), realizacije pa ni.
	Po spremembi učnih načrtov naj se spremenijo tudi maturitetni standardi. Mogoče malo manj obsežna snov in bolj poglobljena.
	Posodobiti predmetne izpitne kataloge.
	Predlagam, da naj šolsko izpitno komisijo za ustni izpit sestavljata najmanj predsednik in izpraševalec.
	Predlagam, da ohranimo enega nadzornega učitelja v izpitnem prostoru, saj je ta rešitev pokazala, da lahko en učitelj opravi enako delo kot dva. Poleg tega je pri organizaciji dela na šoli prihajalo do manj zapletov in bolj tekoče izvedbe ostalih dejavnosti in pouka v času opravljanja pisnih izpitov.
	Predlagam, da se ohrani covid prilagoditev, ki je en nadzorni učitelj v izpitnem prostoru z manj kot petimi kandidati.
	Razglasitev rezultatov v terminu za poklicno maturo.

	<i>Sprememba ustnega dela mature pri matematiki: izvesti bi se moral pred pisnim delom ali pa ukiniti.</i>
	<i>Spremembe na posameznih področjih PIK.</i>
	<i>Ukinitev ustnega izpita pri matematiki.</i>
	<i>Urediti razmerje med splošno in poklicno maturo glede možnosti vpisa na univerzitetne študije. S tem se bo marsikateri pritisk na splošno maturo sprostil.</i>
	<i>Ustni deli naj se izvedejo do sredine maja.</i>
	<i>V komisiji za ustne izpite bi lahko vedno bila samo dva učitelja.</i>
	<i>V šolskih izpitnih komisijah bi lahko bila vedno samo dva nadzorna učitelja, tudi v učilnicah bi bilo lahko bilo manj nadzornih učiteljev.</i>
	<i>Zagotovo bo potrebno razmisliti o prihodnosti splošne mature (predvsem o določenih spremembah – posodobitvah).</i>

ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE

8 Ocena posredovanih informacij

Informacije (natančnost, pravočasnost in nedvoumnost), ki jih posredujejo maturitetni organi in ustanove, ocenite z Da oziroma Ne.

8.1 Informacije DK SM

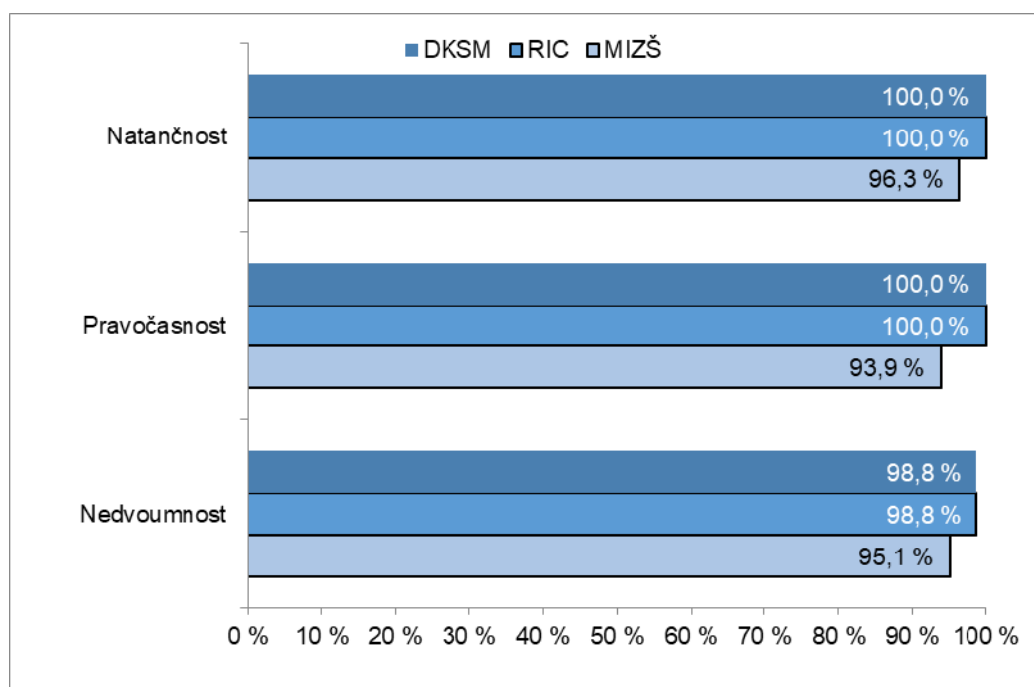
8.2 Informacije Rica

8.3 Informacije MIZŠ

Ravnatelji so z odgovori *Da/Ne* ocenjevali natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki so jih organizacije za izvedbo splošne mature prejele od DK SM, Rica in MIZŠ. Deleže pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije prikazuje **slika 8**.

Analiza pokaže, da je letošnje povprečje pozitivnih odgovorov višje od lanskega. Najbolje je ocenjena natančnost informacij (povprečje za DKSM, Ric in MIZŠ leta 2022: 98,8 %; leta 2021: 92,3 %), ki ji sledita pravočasnost (leta 2022: 98,0 %; leta 2021: 85,8 %) in nedvoumnost (leta 2022: 97,6 %; leta 2021: 89,8 %).

Slika 8: Deleži pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije

Letos so se glede na lani povečali tudi deleži pozitivnih odgovorov za posamezne organizacije (**preglednica 8.a**). Povprečje za DKSM je 99,6 % (leta 2021: 94,1 %), za Ric 99,6 % (leta 2021: 98,8 %) in za MIZŠ 95,1 % (leta 2021: 73,2 %).

Preglednica 8a: Deleži pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije

	Natančnost		Pravočasnost		Nedvoumnost	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
DKSM	100,0 %	100,0 %	92,7 %	100,0 %	95,1 %	98,8 %
RIC	98,8 %	100,0 %	98,8 %	100,0 %	98,8 %	98,8 %
MIZŠ	78,0 %	96,3 %	65,9 %	93,9 %	75,6 %	95,1 %

Če so ravnatelji pri posredovanih informacijah izbrali odgovor *Ne*, so ga lahko tudi podrobneje pojasnili (**preglednica 8b**).

Preglednica 8b: Pojasnila za odgovor *Ne*

Natančnost	
MIZŠ:	<i>Jih ni bilo veliko, ne znam preценiti.</i>
MIZŠ:	<i>Ni bilo informacij.</i>

Pravočasnost	
MIZŠ:	<i>Jih ni bilo veliko, ne znam preценiti.</i>
MIZŠ:	<i>Ni bilo informacij.</i>

Nedvoumnost	
DKSM:	<i>Določene informacije se lahko razlaga na več načinov. To je odvisno predvsem od tega, iz katerega zornega kota jih gledaš.</i>
Ric:	<i>Ponekod niso jasna navodila za izvajanje vaj in seminarских nalog.</i>
MIZŠ:	<i>Jih ni bilo veliko, ne znam preценiti.</i>
MIZŠ:	<i>Ni bilo informacij.</i>

9 Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in ustanovami

9.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami ocenite z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

Sodelovanje z MIZŠ

9.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite.

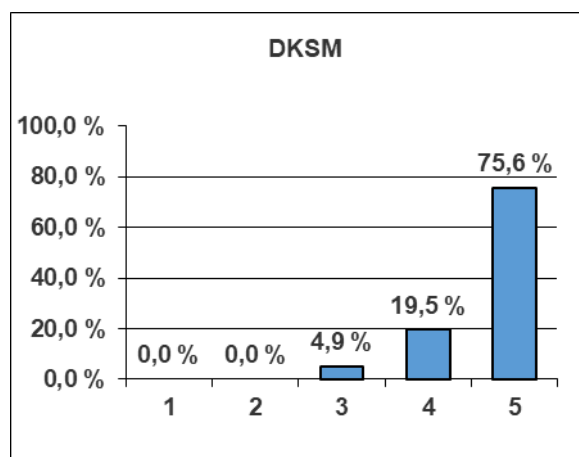
Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

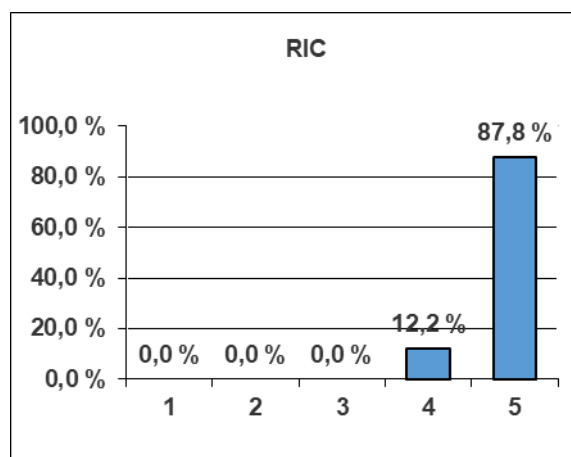
Sodelovanje z MIZŠ

9.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami – ocena sodelovanja

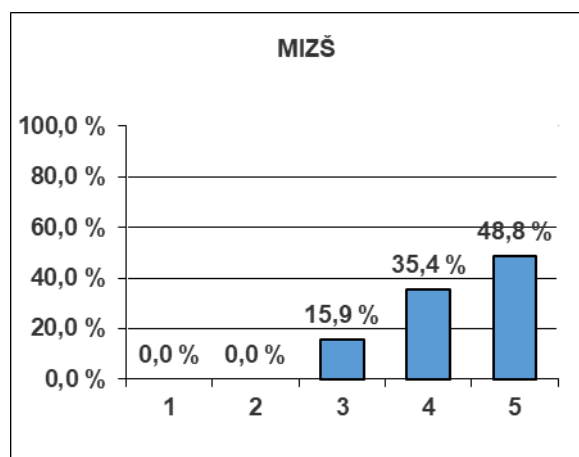
Grafi spodaj prikazujejo porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji za sodelovanje dodelili maturitetnim organom in ustanovam.

Povprečna ocena je **4,7**.

Povprečna ocena je **4,9**.

Povprečna ocena je **4,3**.

Povprečne ocene za sodelovanje so visoke (nad 4,3) in se gibljejo od 4,3 (MIZŠ) do 4,9 (Ric). Povprečne ocene v letu 2021 so bile: DKSM 4,7; Ric 4,9; MIZŠ 4,1.

9.2 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami – pojasnila za oceno

Komentarji o sodelovanju z DK SM (2 oziroma 2,4 %)
<i>Pravočasne informacije, poslušajo ideje.</i>
<i>Težko ocenim, ker ga je malo.</i>

Komentarji o sodelovanju z Ricem (7 oziroma 8,5 %)
<i>Ažurno in korektno.</i>
<i>Dobro.</i>
<i>Gospa Polona Papler je vedno pripravljena prijazno odgovoriti na vsa morebitna vprašanja, ki jih zastavljamo.</i>
<i>Izredno dobra organizacija.</i>
<i>Ric je zelo odziven, pripravljen pomagati.</i>
<i>Vedno na voljo, v veliko pomoč pri nejasnostih.</i>
<i>Zelo odzivni, razumevajoči, prijazni.</i>

Komentarji o sodelovanju z MIZŠ (4 oziroma 4,9 %)
<i>Kar se tiče izvedbe mature, ni veliko povezovanja z MIZŠ, bolj gre za šolski koledar in maturitetni koledar, ki še vedno nista usklajena in imamo veliko organizacijskih problemov, da zagotovimo nemoteno delo na MS in pri pouku.</i>
<i>Na področju izvedbe mature ni potrebno, pri zakonodaji pa pogrešam bolj aktivno udeležbo MIZŠ – spremembe ipd.</i>
<i>Sodelovanja je malo.</i>
<i>Z MIZŠ nismo imeli veliko kontaktov, zato težko ocenjujemo sodelovanje.</i>

10 Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov

10.1 Ustreznost maturitetnih predpisov ocenite z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- *Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature*
- *Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti*
- *Ustreznost izpitnega reda*

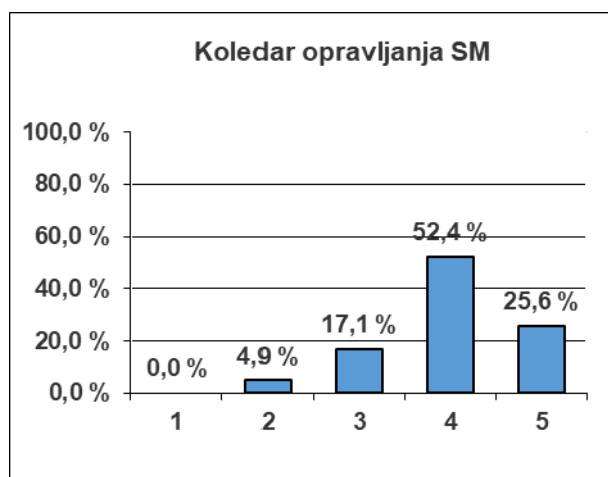
10.2 Lahko zapišete pripombe in predloge k maturitetnim predpisom.

- *Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature*
- *Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti*
- *Ustreznost izpitnega reda*

10.3 Lahko zapišete svoja opažanja in predloge za izboljšavo maturitetnih predpisov (npr. za izpitno tajnost in z izjemne okoliščine, za določila izpitnega reda).

a) Koledar opravljanja splošne mature

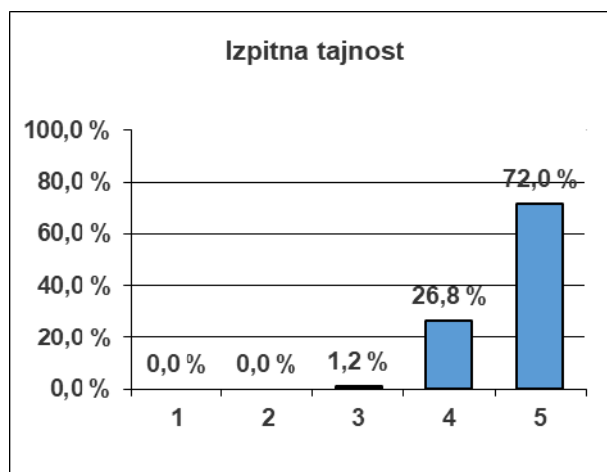
Povprečna ocena za ustreznost koledarja opravljanja splošne mature je **4,0** (leta 2021: 4,2), komentarjev pa je bilo 12 (14,6 %). Pripombe zadevajo predvsem organizacijske težave zaradi prekrivanja pouka v nižjih letnikih in izvedbe splošne mature (v času ustnih izpitov je treba zagotoviti zadosti učiteljev v šolskih izpitnih komisijah in jih zato primanjkuje za izvajanje pouka). Posamično izpostavljajo težave z datumom prijave za druge kandidate, ki ni ustrezen zaradi (pre)zgodnjega pričetka izvajanja notranjih delov pri geografiji in zgodovini, zaradi prekrivanja pisnih in ustnih delov izpita, predolgega obdobja za izvajanje pisnih delov spomladi, kar vpliva na koncentracijo, vzdržljivost in motivacijo dijakov, zaradi izvajanja mature ob sobotah ter težave z datumom za pisni del izpita iz biologije na spomladanskem izpitnem roku. En predlaga, naj bo pisanje eseja pri slovenščini v začetku junija (na isti dan kot pisanje 2. pole), drugi pa, da so maturitetni rezultati prepozni – predlog je, naj bodo rezultati splošne mature na isti dan kot za poklicno matura.

Pripombe in predlogi o ustreznosti koledarja opravljanja splošne mature (12 oziroma 14,6 %)
<i>Datum prijave drugih kandidatov ni ustrezen zaradi prehitrega datuma začetka internega dela pri geografiji, zgodovini.</i>
<i>Delovne sobote niso potrebne.</i>
<i>Kot omenjeno, koledar SM in šolski koledar nista usklajena. V času ustnih izpitov v ŠIK potrebujemo veliko učiteljev in je potrebno pouk prilagajati (v času zaključevanja).</i>
<i>Matura ne bi smela posegati v čas pouka 1., 2. in 3. letnikov.</i>
<i>Maturitetni koledar z ustnimi izpiti preveč posega v izvedbo pouka za nižje letnike.</i>
<i>Med pisnimi in ustnimi izpiti ni prostega dneva, kar pri nas predstavlja problem, kadar je zadnji dan pisnih izpitov naravosloven predmet, ki ga opravlja polovica generacije (npr. kemija ali fizika).</i>
<i>Na spomladanskem izpitnem roku 2022 termin pisnega izpita iz biologije.</i>
<i>Ni usklajen s šolskim koledarjem – predčasen zaključek pouka v 4. letniku.</i>
<i>Pisanje eseja pri slovenščini naj bo v začetku junija, skupaj z Izpitno polo 2.</i>
<i>Pisni deli splošne mature so lahko v velikem razponu, kar slabo vpliva na koncentracijo oziroma vzdržljivost in motivacijo dijakov.</i>
<i>Razglasitev rezultatov naj bo v istem terminu kot poklicna matura.</i>
<i>Težko je izvajati pouk in matura.</i>

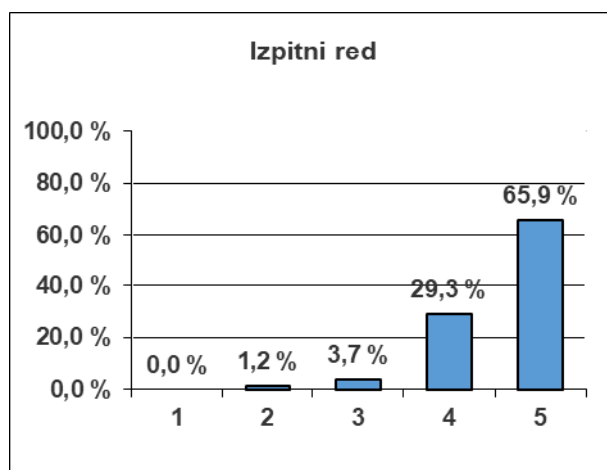
b) Pravila o varovanju izpitne tajnosti

Povprečna ocena za ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti je bila **4,7** (leta 2021: 4,8), komentarja ni bilo nobenega.

c) Izpitni red

Povprečna ocena ustreznosti izpitnega reda je bila **4,6** (leta 2021: 4,7), komentarji so bili štirje (4,9 %). Vsi ravnatelji, podobno kakor prejšnja leta, obravnavajo število sodelujočih učiteljev pri izvedbi mature (člani komisije za ustni del izpita, nadzorni učitelji pri pisnem delu izpita).

Pripombe in predlogi o ustreznosti izpitnega reda (4 oziroma 4,9 %)

En nadzorni učitelj v razredu in en nadzorni učitelj pred razredom, da se lahko po potrebi izmenjata.

Izpitni red se je v teh letih izkazal za ustreznega. Tudi "kovid" rešitve so v redu in lahko ostanejo.

Tudi v bodoče naj se ohrani en nadzorni učitelj v izpitnem prostoru in le dva pri ustnih izpitih: izpraševalec in predsednik.

Verjetno je bolje, če sta dva nadzorna učitelja.

10.3 Opažanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov

Predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov sta zapisala dva ravnatelja (2,4 %). Oba sta izrazila željo, da bi prilagoditve zaradi izrednih razmer v času epidemije ostajale enake tudi v prihodnje; tj. število nadzornih učiteljev (en v izpitnem prostoru, dva člana ŠIK za ustne dele izpitov).

Opažanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov (2 oziroma 2,4 %)
<i>Glede izpitnega reda: matura naj se izvaja tako kot v zadnjih dveh letih: en nadzorni učitelj v razredu pri pisnih izpitih in dvočlanska izpitna komisija na ustnih izpitih. Večje število učiteljev v razredih je nepotrebno, šolam z velikim številom maturantov pa predstavlja velik organizacijski problem, še posebej glede na veliko število KPP.</i>
<i>Predlagamo, da se število nadzornih učiteljev določi tako kot v letu 2022: praviloma en nadzorni učitelj v prostoru.</i>

11 Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda

Zapišite število kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	Spomladanski izpitni rok (število kršitev)	Jesenski izpitni rok (število kršitev)
Opomin pri pisnem delu izpita	14	0
Opomin pri ustnem delu izpita	3	1
Opomin pri praktičnem delu izpita	0	0
SKUPAJ	17	1

Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 18 (spomladanski izpitni rok: 17; jesenski izpitni rok: 1); za opomin pri pisnem delu izpita 14 in za opomin pri ustnem delu izpita 4.

12 Pritožbe in ugovori

Zapišite število pritožb in ugovorov v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

Pritožbe in ugovori	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Število pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita oziroma izpitnega nastopa (46. čl. ZMat)	2	1
Število ugodno rešenih pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita	0	0
Število ugovorov na točke praktičnega dela (49. čl. ZMat)	7	1
Število ugodno rešenih ugovorov na točke praktičnega dela izpita	3	0

Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 11 (spomladanski izpitni rok: 9; jesenski izpitni rok: 2), ugodno so bile rešene tri (27,3 %).

13 Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

13.1 Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekalo prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

- Da.
- Ne.

13.2 Z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite postavke spodaj.

Če prilagoditev v letošnjem letu niste imeli, izberite 0.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

13.3 Svoje ocene lahko tudi pojasnite (stolpec KOMENTAR OCENE), zapišete pa lahko tudi predloge za izboljšavo (stolpec PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO).

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

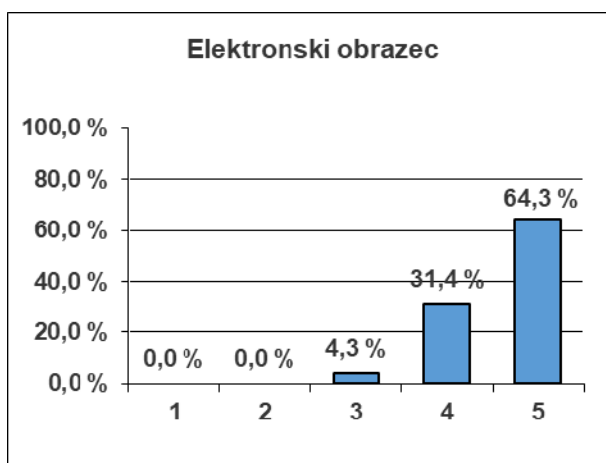
13.4 Lahko zapišete tudi druge predloge za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature.

13.1 Število organizacij s prilagojenim izvajanjem splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Prilagojeno izvajanje splošne mature je potekalo na 71 organizacijah od 82 (86,6 %; leta 2021: 84,1 %).

Predstavljene so analize odgovorov ravnateljev tistih organizacij, na katerih je potekalo prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program Prijave KPP), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Pod grafi so zapisani tudi komentarji ocene in predlogi ravnateljev za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature (deleži so izračunani glede na vseh 82 ravnateljev, ki so izpolnili anketo).

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,6** (leta 2021: 4,7).

Komentar ocene na elektronski obrazec (2 oziroma 2,4 %)

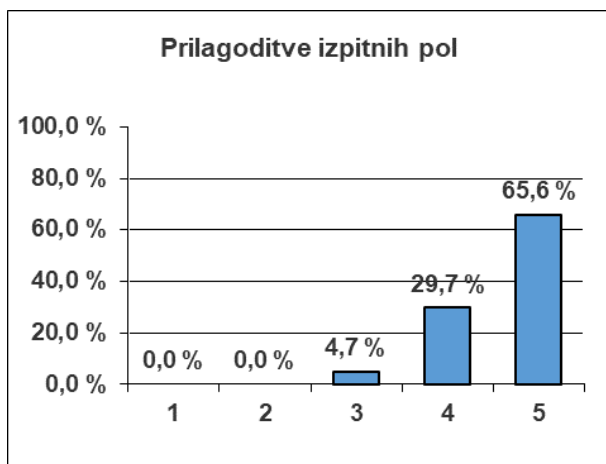
Obrazec je v redu.

Sprejemljivo.

Predlogi za izboljšanje elektronskega obrazca (1 oziroma 1,2 %)

Enostavnejši postopek pri spremembah (npr. predmetov).

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,6** (leta 2021: 4,7).

Komentar ocene na prilagoditve izpitnih pol (3 oziroma 3,7 %)

Neprilagojeno gradivo za dijake s specifičnimi potrebami (barvni papir, druga pisava ...).

Prilagoditve so včasih neustrezne. Ni vse, da ima dijak podaljšan čas pisanja, tudi do 100%, ker tega ne potrebuje. Seveda je prilagoditev odvisna od usmeritve.

Sprejemljivo.

Predlogi za izboljšanje prilagoditev izpitnih pol (4 oziroma 4,9 %)

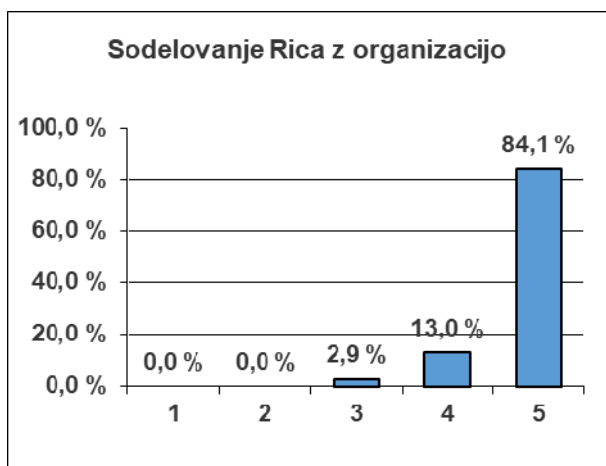
Morda bi vprašali tudi šolo, ki dijaka pozna.

Pri slabovidnih dijakih bi bilo smiselno namesto povečave A4 na list A3 narediti povečavo pisave na A4 formatu.

Prilagoditev gradiva za vse dijake – po zapisu v njihovih strokovnih mnenjih in odločbah.

Še vedno je neustrezen način za slabovidne.

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,8** (leta 2021: 4,9).

Komentar ocene na sodelovanje Rica s šolo (1 oziroma 1,2 %)

Zelo dobro.

Predlogi za izboljšanje sodelovanja Rica s šolo (0 oziroma 0 %)

13.4 Drugi predlogi za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature

Komentar je zapisal en ravnatelj (1,2 %).

Drugi predlogi (1 oziroma 1,2 %)

Odlično sodelovanje z Ricem.

SKLEP

V šolskem letu 2021/2022 je splošno maturo izvajalo 83 organizacij, na anketni vprašalnik pa jih je odgovorilo 82 oziroma 98,8 % (enako leta 2021). Po vrsti izobraževalnega programa so bile to splošne gimnazije (49), strokovne gimnazije (23) ter organizacije, ki združujejo splošne in strokovne gimnazije (10).

Stališča ravnateljev do splošne mature

Analiza odgovorov v vprašalniku za ravnatelje pokaže, da so stališča ravnateljev do splošne mature pozitivna, čeprav so ocene v povprečju nižje kot leta 2021. Več kot 90 % jih meni, da splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov (odgovora *Zelo se strinjam* in *Strinjam se*; leta 2022: 95,1 %; leta 2021: 96,3 %). Med 80 in 90 % se jih strinja s trditvami, da splošna matura skupaj s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja (leta 2022: 89,0 %; leta 2021: 87,8 %), da usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku (leta 2021: 87,8 %; leta 2021: 92,1 %) in da postaja zaključek šolskega leta mirnejši ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja (leta 2022: 81,7 %; leta 2021: 85,4 %). Nad 70 % jih meni, da so dijaki vznemirjeni zaradi splošne mature (leta 2022: 76,8 %; leta 2021: 73,2 %) in da splošna matura krepi sodelovanje med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo (leta 2022: 75,6 %; leta 2021: 79,3 %). Da splošna matura negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov, meni dobrih 40 % ravnateljev (leta 2022: 42,7 %; leta 2021: 43,9 %).

Ravnatelji razloge za vznemirjenost dijakov najpogosteje pripisujejo vpisu na univerzo (leta 2022: 76,8 %, leta 2021: 72,0 %).

Znanje dijakov

Zaradi epidemije covida-19 so imeli dijaki v šolskem letu 2021/2022 prilagojen način šolanja, zato smo želeli izvedeti, kako ravnatelji ocenjujejo znanje, ki so ga pridobili letošnji dijaki v primerjavi z generacijami iz preteklih let. Največ ravnateljev je odgovorilo, da so dijaki pridobili nekoliko manj znanja (56,1 %), druga izbira je bila, da so dijaki pridobili enako znanje (25,6 %), in tretja, da so dijaki pridobili bistveno manj znanja (8,5 %). Samo dva ravnatelja (2,4 %) sta izbrala odgovor, da so dijaki pridobili več znanja.

Letos smo ravnatelje dodatno spraševali še o treh vidikih prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19: maturitetnih ocenah, učni kondiciji in psihičnem počutju dijakov. Postavljeni/oblikovani so bili kot trditve, pri katerih so anketirani izbirali med petimi ponujenimi odgovori. Zaradi lažje interpretacije smo jih združili v tri kategorije: strinjanje (odgovora: *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*), nestrinjanje (odgovora: *Sloh se ne strinjam.* / *Ne strinjam se.*), neopredeljeno (odgovor *Niti se strinjam niti se ne strinjam.*). S trditvijo, da maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje dijakov, se je strinjalo 78,0 % ravnateljev, 17,1 % je bilo neopredeljenih, 4,9 % pa se jih s trditvijo ni strinjalo. S trditvijo, da je več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 **slabo** vplivalo na učno kondicijo dijakov, se jih je več strinjalo kot ne strinjalo (81,7 %; 4,9 %), neopredeljenih je bilo 13,4 %. Anketirani so podobno odgovarjali tudi na trditev, da je več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 **slabo** vplivalo na psihično počutje dijakov. Več se jih je strinjalo kot ne strinjalo (86,6 %; 1,2 %), neopredeljenih je bilo 12,2 %.

Težave pri izvedbi splošne mature

Na vprašanje o težavah pri izvedbi splošne mature je odgovorilo 12 ravnateljev od skupaj 82 (14,6 %; leta 2021: 13,4 %). V letošnjem letu je bilo največ težav z večjim številom »zunanjih« kandidatov s posameznim izpitom splošne mature. Treba je bilo prilagajati celotno organizacijo dela na šoli. Tajniki ŠMK so morali poleg svojega rednega dela opraviti veliko več dodatnega dela (dogovarjanje s kandidati, vnos prijav, vpis ocen ...). Kandidati so se prijavili na izpit, vendar se ga niso udeležili. Posamične težave so bile: slaba kakovost zvočnih posnetkov za slušne dele pri tujih jezikih (predlog je, naj se zvočni posnetki testirajo na različnih predvajanjih), preveč časa pred začetkom pisanja – od 8.30 do 9.00 (predlog je, naj bo začetek zbiranja dijakov v učilnicah ob 8.40), prekratko obdobje za ustne izpite, veliko število učilnic in nadzornih učiteljev za kandidate s posebnimi potrebami, ki imajo odobreno možnost ustavljanja slušnega posnetka, organizacijsko zahtevna izvedba splošne in poklicne mature na šoli, ki izvaja oba programa ter težavno izvajanje maturitetnih izpitov v času rednega pouka.

Ukrepi za izboljšanje splošne mature

Ukrepe za izboljšanje splošne mature je predlagalo 29 ravnateljev od skupaj 82 (35,4 %; leta 2021: 18,3 %). Od teh se jih največ zavzema za manj nadzornih učiteljev, tj. veljajo naj enaka določila kot v preteklih dveh letih – pri pisnem delu izpita naj bo prisoten en nadzorni učitelj v učilnicah do 15 dijakov, v komisijah za ustne dele izpita pa dva, ukine naj se zunanji nadzorni učitelj. Več ravnateljev je predlagalo prenavo splošne mature – zapisali so, naj se posodobijo predmetni izpitni katalogi, en je predlagal ukinitvev ustnega dela izpita iz matematike, drugi je izpostavil že dalj časa predlagane spremembe za ustne dele ter nivoje, ki še niso realizirane. Drugi posamični predlogi so bili: ukrepi zaradi velikega števila »zunanjih« kandidatov s posameznim izpitom splošne mature (matura naj bo kasneje, za tajnika ŠMK SM naj se uvede sistematizirana ura, za kandidate naj se uvedejo regijski centri), število ur za priprave v 4. letniku naj se po predmetih razporedi po sistemu točkovanja (1 točka za 35 ur v rednem delu pouka), ustni izpiti naj se izvedejo do sredine maja, ustni del izpita pri matematiki naj bo pred pisnim delom ali pa naj se ukine, razglasitev rezultatov za splošno maturo naj bo v istem času kot za poklicno maturo, zaradi možnosti vpisa na univerzitetne študije naj se uredi razmerje med splošno in poklicno maturo, fakultete naj ob maturitetnih izpitih uvedejo tudi sprejemne izpite.

Ocena posredovanih informacij

Letošnje povprečje pozitivnih odgovorov je višje od lanskega. Najbolje je ocenjena natančnost informacij (povprečje za DKSM, Ric in MIZŠ leta 2022: 98,8 %; leta 2021: 92,3 %), ki ji sledita pravočasnost (leta 2022: 98,0 %; leta 2021: 85,8 %) in nedvoumnost (leta 2022: 97,6 %; leta 2021: 89,8 %). Letos so se glede na lani povečali tudi deleži pozitivnih odgovorov za posamezne organizacije. Povprečje za DKSM je 99,6 % (leta 2021: 94,1 %), za Ric 99,6 % (leta 2021: 98,8 %) in za MIZŠ 95,1 % (leta 2021: 73,2 %).

Ocena sodelovanja

Ravnatelji so sodelovanje z DK SM, Ricem in MIZŠ ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečna ocena za vse ustanove in organe za splošno maturo presega 4,3 (leta 2021: 4,1).

Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov

Tudi ustreznost maturitetnih predpisov so ravnatelji ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali trem predpisom: koledarju opravljanja splošne mature, pravilom o varovanju izpitne tajnosti in izpitnemu redu. Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti so vrednotili s povprečno oceno 4,7 (leta 2021: 4,8), ustreznost izpitnega reda pa s povprečno oceno 4,6 (leta 2021: 4,7). Nekoliko nižjo povprečno oceno so dodelili koledarju opravljanja splošne mature (leta 2022: 4,0; leta 2021: 4,2). Pri slednjem se njihovi komentarji najpogosteje navezujejo na organizacijske težave zaradi prekrivanja pouka v nižjih letnikih in izvedbe splošne mature (v času ustnih izpitov je treba zagotoviti zadosti učiteljev v šolskih izpitnih komisijah in jih zato primanjkuje za izvajanje pouka). Več jih predlaga, naj prilagoditve zaradi izrednih razmer v času epidemije tudi v prihodnje ostanejo enake kot v preteklih dveh letih; tj. število nadzornih učiteljev (en v izpitnem prostoru, dva člana ŠIK za ustne dele izpitov).

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda

Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 18; za opomin pri pisnem delu izpita 14 in za opomin pri ustnem delu izpita 4.

Pritožbe in ugovori

Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 11, ugodno so bile rešene tri (27,3 %).

Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami je potekal na 71 organizacijah od 82 (leta 2022: 86,6 %; leta 2021: 84,1 %). Z najvišjo povprečno oceno ravnatelji vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (leta 2022: 4,8; leta 2021: 4,9), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo prilagoditvam izpitnih pol (leta 2022: 4,6; leta 2021: 4,7) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (leta 2022: 4,6; leta 2021: 4,7).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi splošne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.

Priloga 1: Anketni vprašalnik za ravnatelje – poročilo o izvedbi splošne mature 2022

Spoštovani!

Tudi v letošnjem letu nadaljujemo s spremljanjem priprav in izvedbe splošne mature.

Želimo pridobiti vaše mnenje o splošni maturi, odkriti morebitne težave in nejasnosti pri njeni izvedbi ter pridobiti priporočila za njeno izboljšavo, zato vas prosimo, da izpolnite anketni vprašalnik za ravnatelje 2022.

1 Šifra šole

Napišite šifro vaše organizacije (šestmestna številka, ki se začne s 4).

2 Vrsta gimnazije

Izberite izobraževalni program, ki ste ga v šolskem letu 2021/22 izvajali v 4. letniku na vaši šoli.

- Splošna gimnazija
 - Strokovna gimnazija (ekonomska, tehniška, umetniška)
 - Oboje (splošna in strokovna gimnazija)
- Drugo (zapišite).

3 Število oddelkov v 4. letniku

Zapišite število oddelkov v 4. letniku gimnazijskega izobraževalnega programa v šolskem letu 2021/22 na vaši šoli.

4 Število oddelkov maturitetnega tečaja

Zapišite število oddelkov maturitetnega tečaja v šolskem letu 2021/22 na vaši šoli.

5 Mnenja ravnateljev o splošni maturi

Ocenite strinjanje s trditvami o splošni maturi.

Možni odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

- 5.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.
- 5.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.
- 5.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.
- 5.4 V zbornici sta se okrepila sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.
- 5.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.
- 5.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.
- 5.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Če ravnatelji pri trditvi **5.7** izberejo enega od odgovorov *Zelo se strinjam* oziroma *Strinjam se*, v nadaljevanju označijo vzroke za vznemirjenost dijakov, lahko pa zapišejo tudi druge vzroke za vznemirjenost.

Ocenite strinjanje z vzroki za vznemirjenost dijakov zaradi splošne mature.

- Prezahtevna izpitna snov.
- Preobsežna izpitna snov.
- Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov.
- Zaradi vpisa na univerzo.

Možni odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

Lahko zapišete tudi druge vzroke za vznemirjenost dijakov zaradi splošne mature.

6 Znanje dijakov

6.1 Kako ocenjujete znanje, ki ga je pridobila letošnja generacija dijakov v primerjavi s preteklimi leti zaradi prilagojenega načina šolanja kot posledice epidemije covida-19?

- Dijaki so pridobili bistveno manj znanja.
- Dijaki so pridobili nekoliko manj znanja.
- Dijaki so pridobili enako znanje.
- Dijaki so pridobili več znanja.
- Drugo (zapišite).

6.2 Če želite, lahko pojasnite svojo izbiro.

6.3 Ocenite strinjanje z naslednjimi trditvami.

Možni odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Niti se strinjam, niti se ne strinjam. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

- Maturitetne ocene v tem šolskem letu odražajo znanje dijakov.
- Več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 je **slabo** vplivalo na učno kondicijo dijakov.
- Več kot dve leti prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covida-19 je **slabo** vplivalo na psihično počutje dijakov.

7 Izvedba splošne mature

7.1 Navedite težave pri izvedbi splošne mature v letošnjem letu.

7.2 Katere ukrepe predlagate za izboljšanje splošne mature?

KONČNO POROČILO O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE

Vprašanja, ki sledijo, nadomeščajo KONČNO POROČILO o izvedbi splošne mature. Prosimo vas, da nanje odgovorite v sodelovanju s tajnikom šolske maturitetne komisije.

8 Ocena posredovanih informacij

Informacije (natančnost, pravočasnost in nedvoumnost), ki jih posredujejo maturitetni organi in ustanove, ocenite z *Da* oziroma *Ne*.

Ocenjuje se: Natančnost / Pravočasnost / Nedvoumnost

- Informacije DK SM
Če ste izbrali *Ne*, pojasnite svoj odgovor.
- Informacije Rica
Če ste izbrali *Ne*, pojasnite svoj odgovor.
- Informacije MIZŠ
Če ste izbrali *Ne*, pojasnite svoj odgovor.

9 Ocena sodelovanja

9.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami ocenite z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Sodelovanje z DK SM
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z MIZŠ

9.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*).

- Sodelovanje z DK SM
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z MIZŠ

10 Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov

10.1 Ustreznost maturitetnih predpisov ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

10.2 Lahko zapišete pripombe in predloge k maturitetnim predpisom.

- Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

10.3 Lahko zapišete svoja opažanja in predloge za izboljšavo maturitetnih predpisov (npr. za izpitno tajnost in z izjemne okoliščine, za določila izpitnega reda).

11 Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda

Zapišite število kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

- Opomin pri pisnem delu izpita
- Opomin pri ustnem delu izpita
- Opomin pri praktičnem delu izpita

12 Pritožbe in ugovori

Zapišite število pritožb in ugovorov v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

- Število pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita oziroma izpitnega nastopa (46. čl. ZMat)
- Število ugodno rešenih pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita
- Število ugovorov na točke praktičnega dela izpita (49. čl. ZMat)
- Število ugodno rešenih ugovorov na točke praktičnega dela izpita

13 Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

13.1 Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekalo prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

- Da.
- Ne.

13.2 Z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite postavke spodaj. Če prilagoditev v letošnjem letu niste imeli, izberite 0.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

13.3 Svoje ocene lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*), zapišete pa lahko tudi predloge za izboljšavo (stolpec *PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO*).

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanja Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

13.4 Lahko zapišete tudi druge predloge za izboljšavo prilagojenega izvajanja splošne mature.